

РЕЦЕНЗИЈА¹ – ОСНОВНА ШКОЛА „МИЛОВАН ГЛИШИЋ” У ВАЉЕВУ

Рукопис *Основна школа „Милован Глишић” у Ваљевоу* написана је темељно, са обиљем података који на најбољи начин говоре о историји школе. Живорад Јевтић, аутор овог рада, врсно је зналац школске проблематике и посебно ове школе у коју је уградио скоро цео свој радни век. Може се с пуним правом рећи да у душу познаје школу, што избија на видело из готово сваког поглавља. Аутор се определио за мало уобичајени приступ раду – тематски, што је врло захвално кад су у питању релативно младе школе.

Поглавља су добро конципирана и омогућују сваком читаоцу да се лако снађе у овом раду богатом чињеницама и догађањима. Права ризница података је драгоценост за разумевање историје ове школе, од барачке до модерног здања, од почетничких корака до њеног зрелог доба. Развојни пут школе није посут ружама, али је стручност, ентузијазам, рад без радног времена надвладао све проблеме који су били пратиоци њеног раста.

Мада је радила у врло тешким условима, школа је, по резултатима, држала корак са другим школама које су

имале боље услове, па је чак правила и искорак у жељи да се брже иде напред.

Поједина поглавља заслужују посебну пажњу. Тако поглавље *Млади ентузијастички и предаоци* је најлепши бисер у нисци бисера ове школе. Просто је невероватно шта млади дарују школи и друштву кад се још увек нису ослободили дечјих играчака. То је прави вулкан младалачке интелигенције и најлепши пример колико прави и истински просветари могу да поспеше и развију знатније ученика.

И остала поглавља су интересантна и представљају посебне приче о путу школе, о тешкоћама и дилемама, каткад и о неразумевању средине. Али се све то превазилазило и заборављало у најлепшем жамору – дечјем жамору.

Пут школе од 40 година је кратак, али у исто време и дуг по лепим резултатима. Томе су допринос дали просветни радници и ученици.

*

Прелиставати и читати овај рукопис је право задовољство. Доживљавају се све фазе кроз које је школа прошла. Није у питању само васпитно-об-

¹ Један од последњих рукописа – стручних радова Милана Трипковића – је ова рецензија коју објављујемо уместо приказа. Монографија Живорада Јевтића, *Основна школа „Милован Глишић”, Ваљево, 1961–2000*, објављена је 2000. године, Ваљево, БОСИС, 320 стр.

разовни процес, него и самоуправљање, делегатски систем, надградње просветних радника, стотине израђених правилника и других самоуправних аката, на хиљаде часова утрошених на уштрб струке и стручног усавршавања. Просветни радници су то све издржали и, уз огромна одрицања, дали велики допринос свом основном послу – образовању и васпитању.

Мада је рад готово искључиво наслоњен на архивску грађу која се налазила у школи, ипак се осећа да је запостављена архивска грађа Међуопштинског завода за унапређивање васпитања и образовања и СИЗ основног образовања Ваљево. Њихово коришћење би још више утемљило позицију школе у односу на друге школе, чиме би се само добило.

У раду је превише закона, правилника у којима се гуши сама школа или је чак нема. Њихово скраћивање учинило би овај рад ефектнијим.

Утисак је да није посвећена одговарајућа пажња иновацијама у нижим разредима, као и проблемима рада издвојеног одељења.

Рукопис је прилично згуснут; превише је чињеница које немају одговарајућу историјску специфичну тежину.

Овај рад треба ослободити интима: Мирко (без презимена) и др.

Није посвећена дужна пажња сарадњи Међуопштинског завода за унапређивање васпитања и образовања и ове школе. Велики број учитеља и наставника из ове школе учествовао је на семинарима у организацији овог завода и презентирао своје резултате на семинарима у Ваљеву, Лозници, Љубовији и др.

Све изречене примедбе не умањују вредност рада и у функцији су његовог побољшања.

Писац овог рада Живорад Јевтић, као школски човек и члан колектива о коме пише, направио је најлепши историјски мозаик своје школе. Јевтић је успео да проникне у живот школе, не само као један од њених актера, већ и као писац, дарујући свом колективу и нашем граду једну лепу и драгоцену монографију која се прикључује малобројној породици школских монографија у нашем крају. Књига ће бити не само у рукама читалаца већ и истраживача – историчара којима ће за писање историје својих школа бити драгоцен помоћ. Препоручујем да се овај рукопис штампа са жељом да се грешке и пропусти исправе.

Ваљево, 21. XII 1999. године